

niewsbrief 1

Krimp en Leefbaarheid in Drenthe

Een volle kerk in het centrum van Borger. Maandag 17 januari bezochten zo'n 200 mensen het debat over krimp en leefbaarheid. De helft van de deelnemers was bestuurder van een dorpsbelangenorganisatie of dorps huis. De andere helft bestond uit politici, bestuurders en professionals van instellingen en organisaties.

KNHM en de Brede Overleggroep Kleine Dorpen in Drenthe (BOKD) organiseerden het debat. Het doel van de bijeenkomst was om het onderwerp 'krimp en leefbaarheid' bespreekbaar te maken en mensen bewust te maken van de demografische veranderingen die Drenthe te wachten staan. Marga Kool, voorzitter KNHM afdeling Drenthe: "We willen een impuls geven aan de discussie over actuele thema's

in Drenthe. Een debat over bevolkingskrimp past hierin uitstekend."

Onder leiding van Eric van Oosterhout, burgemeester van de gemeente Aa en Hunze, gingen de aanwezigen in debat over thema's als wonen/woningbouw, voorzieningen en burgerparticipatie. De thema's werden ingeleid met een filmpje. De aanwezigen konden door middel van stemkastjes direct

hun mening geven op stellingen. Opvallende uitkomst is dat tweederde van de aanwezigen het eens was met de stelling: 'Ook zonder eigen school is het dorp leefbaar'.

Het debat maakte duidelijk dat bewoners zelf een belangrijke rol spelen bij het behouden van de leefbaarheid in de dorpen. Niet de overheid en de aanwezigheid van voorzieningen zijn cruciaal, maar de bewoners. Zij 'maken' het dorp en zorgen met hun organisatiekracht voor levendigheid in het dorp. Bijvoorbeeld door activiteiten te organiseren. Het onderwerp 'krimp en leefbaarheid' verdient nuance en maatwerk. Geen dorp of regio is immers gelijk.

KNHM afdeling Drenthe en de BOKD denken na over een ver-

KNHM begeleidt bewoners die hun buurt, wijk, dorp of stad willen verbeteren. Onze begeleiding richt zich enerzijds op bewoners die zelf hun idee willen realiseren ter verbetering van hun fysieke leefomgeving. Anderzijds begeleiden wij bewoners die actief willen participeren in besluitvorming. Dit doen we met inzet van kennis, een uitgebreid netwerk en procesgeld.

volg. Marga Kool: "Belangrijkste doelstelling van het debat was bewustwording creëren bij dorpsbelangenorganisaties. Hier is zeker aan bijgedragen. Vanuit de filosofie dat bewoners invloed hebben op hun eigen leefomgeving willen we kijken op welke wijze we hen 'gereedschap' kunnen geven om hun dorp 'krimpbestendig' te maken."

Meer uitkomsten van het debat zijn na te lezen op www.knhm.nl. Hier is ook te zien welke krimpgerelateerde projecten KNHM nog meer ondersteunt.

Meer informatie:
Pieter Rozema
E pieter.rozema@knhm.nl
T 06-27060742

Twintig prijswinnaars bij Letse Kern met Pit

In januari 2011 vond in het Letse Lielvarde de prijsuitreiking plaats van Kern met Pit in Letland. Zo'n 2299 vrijwilligers namen deze ronde deel aan de succesvolle leefbaarheidswedstrijd.

De toegelaten projecten ontvingen het predikaat Kern met Pit. Een verdiende beloning voor wat ze hadden waargemaakt van hun belofte bij aanvang van de wedstrijd. Twintig projecten vielen in de prijzen. Zij kregen nog een extraatje van vijfhonderd euro.

Sinds 2005 organiseert KNHM de leefbaarheidswedstrijd Kern met Pit ook in Letland en daagt daarmee de Letse bewoners uit hun directe leefomgeving te verbeteren. In Letland doet KNHM dat samen met dertien partners, gemeenten en niet gouvernementele organisaties (ngo's). KNHM-vertegenwoordiger in Letland Nico Opdam

begeleidt de lokale partners, beoordeelt de haalbaarheid van de projecten en bewaakt de regels. De Letten steken maar wat graag de handen uit de mouwen. Zo'n twaalfhonderd vrijwilligers zetten zich afgelopen vijf jaar in voor verbetering van hun leefomgeving. Zo namen ze gedateerde speeltuintjes onderhanden, gaven verpauperde flatgebouwen een face-lift en veranderden moerassen in zwembaden. "Het is schitterend om te zien met hoeveel inventiviteit en enthousiasme de Letten aan de slag gaan en hoe trots ze zijn op de resultaten", zegt Nico Opdam. "Ik waardeer en bewonder het werk van de lokale partners en projectgroepen steeds meer."

Meer informatie:
Brigitte van West
E brigitte.vanwest@knhm.nl
T 026-4455146

Van de directeur...

Directeur Frank van Bussel gaat elke nieuwsbrief in op ontwikkelingen van de organisatie en de terreinen waarop KNHM actief is. Deze keer: kabinetsinzet voor burgerparticipatie.

Burgerparticipatie is weer helemaal actueel in Nederland. In De Volkskrant van 29 januari jl, zegt Staatssecretaris Henk Bleker dat het kabinet meer verantwoordelijkheden wil neerleggen bij burgers. Als voorbeeld noemt hij de dorpjes Beerta en Finsterwolde, waar boeren en burgers samen 250 hectare natuur beheren. In plaats van Staatsbos-beheer doen burgers het zelf.

Onlangs schreef ook minister Donner over het belang van bewonersinitiatieven voor de leefbaarheid in dorpen, stadswijken, jonge groeigemeenten en krimpregio's. Hij vertelt in zijn brief aan de Tweede Kamer dat succes vooral geboekt wordt als gemeenten aan bewoners de ruimte geven om zelf zaken op te pakken.

Je kunt het eens of oneens zijn met het huidige kabinet, maar ik deel de filosofie dat gemeenten meer beleidsvrijheid krijgen en dat de positie van burgers sterker moet worden. Hiervoor zijn mensen nodig die in staat zijn verbindingen te leggen tussen burger en overheid. Dit soort verbindingsfunctionarissen zijn schaars, maar wel noodzakelijk. Soms is het een ambtenaar, soms een vrijwilliger. Als KNHM vervullen we vaak ook deze rol.

Als lid van de hoofdjury van Kern met Pit heb ik onlangs een aantal prachtige burgerinitiatieven bezocht. Een speelplaats, een kinderboerderij en ook een openluchtspel voor en door bewoners. Het is indrukwekkend wat mensen voor elkaar kunnen krijgen als ze hun krachten bundelen. Als KNHM staan we klaar voor de burgers die zelf het initiatief nemen om hun leefomgeving te verbeteren.

Frank van Bussel

Impuls voor Brabantse biodiversiteit

Biodiversiteitsinitiatieven steunen die meteen de regionale economie versterken. Op die manier wil KNHM afdeling Noord-Brabant biodiversiteit in haar provincie een impuls geven. In 2010, het Countdown-jaar Biodiversiteit, organiseerde ze een biodiversiteitsprijsvraag. De drie winnende initiatieven kunnen rekenen op begeleiding van KNHM.

Van de in totaal zestig Noord-Brabantse biodiversiteitsinitiatieven, nomineerde KNHM er tien. Tijdens een Diner Pensant in de Vlaamse Schuur in Liempde presenteerden de tien ondernemers hun initiatief. Daarmee was de avond tevens een leerzame bijeenkomst voor de aanwezigen. Een jury beoordeelde de initiatieven op hun bijdrage aan biodiversiteit, bijdrage aan de regionale economie en de behoefte aan ondersteuning van KNHM. Vanwege de verrassend hoge kwaliteit van de gepresenteerde ideeën besloot de jury er niet twee maar drie te kiezen die straks projectsteun krijgen van KNHM. Een van de drie is 'Spelt'. Bij dit project draait het om de oude graansoort spelt. Betrokken

akkerbouwers in Noord-Brabant verbouwen het graan, de molenaar maalt het en de bakker bakt er vervolgens onder andere speltbrood van. De bierbrouwer op zijn beurt bereidt speltbier van het graan. De initiatiefnemers willen hun activiteiten uitbreiden. "Als KNHM willen we midden in de maatschappij staan en onze rol nemen in maatschappelijke uitdagingen. Biodiversiteit is er zo een", aldus Eric Schellekens van KNHM afdeling Noord-Brabant.

Meer informatie:
Eric Schellekens
E a.g.a.schellekens@arcadis.nl
T 06-27061605

stemmen uit 't veld

Burgerparticipatie en bewonersinitiatieven zijn de werkvelden van KNHM. Hoe denken professionals uit ons netwerk over bepaalde zaken binnen onze werkvelden? In 'Stemmen uit 't veld' geven ze hun mening over onderwerpen waarmee zij actief bezig zijn.

Geluk is geen wedstrijd

Ruim een jaar terug heb ik het in mijn hoofd gehaald om te willen wonen in een gelukkige wereld en het gelukkigste werelddeel. Erg groot en veel. Het gelukkigste land dan. Ik heb niet de ambitie om Nederland op zijn kop te zetten. Zo dwaalden mijn gedachten af naar de gelukkigste stad en de gelukkigste wijk. Ik wil graag wonen in de gelukkigste wijk van Nederland. Dat lijkt te doen.

Het is geen wedstrijd. Geluk is voor iedereen iets anders. Voor mij is dat samen te vatten als 'levensvoldoening'. De Gelukkigste Wijk is de uiting van de wens om te werken aan een zo hoog mogelijk Bruto Lokaal Geluk samen met de nu 15.000 medebewoners van mijn wijk: VINEX-locatie Vathorst. Het deel van Amersfoort ten noorden van de A1 en ten westen van de A28. Geografisch gelegen in het midden van Nederland. Maximale uitstralingsmogelijkheden dus.

Milieuvriendelijk en zo duurzaam mogelijk groen samenleven en recreëren zijn voor veel Vathorsters belangrijke kernwaarden. We wonen in fantastische bouwsels maar het groen is ver te zoeken. Binnen Vathorst is een groenplatform op gang gekomen. Domweg om groen en recreatie vanuit bewoners voor elkaar te krijgen in het gebied Vathorst-Noord. Het is geen wedstrijd maar we gaan er wel voor.

Veel geluk,

Joris Steentjes
Initiatiefnemer Stichting
Gelukkigste Wijk
joris@gelukkigstewijk.nl
www.gelukkigstewijk.nl

Marinus Geuze, KNHM afdeling Zeeland:

'Goed om collectief wat aan de leefomgeving te doen'

Hij combineert zijn beroep graag met maatschappelijke activiteiten. Marinus Geuze (57). Sinds zomer 2009 is hij bestuurslid van KNHM afdeling Zeeland. Naast zijn dagelijks werk als landbouwer is Marinus gewend bestuursfuncties te vervullen. Zo was hij ooit voorzitter van een ruilverkavelingscommissie en de culturele stichting 'Uit op Tholen'.

Dat hij als vrijwilliger direct betrokken is bij projecten, had Marinus niet meteen gedacht toen hij in het Zeeuwse KNHM-afdelingsbestuur stapte. "Dat was wel even wennen. Ik had wel van KNHM gehoord, maar wat het werk precies inhield wist ik ook niet. Zo'n bestuursfunctie bij KNHM vraagt een grote inzet." Daar weet hij inmiddels alles van.

Marinus woont op Tholen, in Poortvliet. Op het eiland is hij druk met het KNHM-project 'Het onzichtbare zichtbaar maken'. "Doel is met kunstwerken de gedempte havens weer tot leven te roepen", vertelt hij. "Een complex verhaal dat ik op poten probeer te krijgen. De locatie waar de kunstwerken gemaakt moeten worden, heb ik inmiddels gevonden. Momenteel

ben ik op zoek naar een vrijwillige voorman voor begeleiding van de uitvoering. Iemand met technisch inzicht." Marinus vindt het leuk om zich voor zo'n project in te zetten. "Ik combineer mijn beroep graag met wat andere zaken. Dan kan ik me echt vastbijten in zo'n project. Met name in de winter heb ik daar de tijd voor. Dan ligt er op mijn bedrijf toch werk dat ook morgen gedaan kan worden. Ik zou het schitterend vinden als dit project over een à twee jaar gerealiseerd

"De maatschappij verindividualiseert. Heel goed om dan in allerlei projecten collectief wat aan de leefomgeving te doen."

Ontwerp 'Het onzichtbare zichtbaar maken', Scherpenisse

is." Een ander project waar Marinus zich voor inzet is 'Schakels Schakelen' van het Zeeuws Agrarisch Jongeren Kontakt (ZAJK). "Ik begeleid daar jonge boeren bij het maken van een ondernemingsplan voor het verbreden van hun activiteiten."

Heel plezierig om maatschappelijk bezig te zijn, vindt Marinus. "Het past wel bij me om wat voor de leefomgeving te doen. Met name op het platteland. Het is een soort

natuurlijke betrokkenheid. Misschien wel meegekregen van mijn ouders." De KNHM-slogan 'Impuls aan de leefomgeving' spreekt hem dan ook bijzonder aan. "De maatschappij verindividualiseert. Heel goed om dan in allerlei projecten collectief wat aan de leefomgeving te doen. Een schitterende tegenbeweging in deze tijd. Dit past bij KNHM en bij mij. Met enthousiaste menskracht proberen projecten van de grond te krijgen is de kracht van KNHM. Dat spreekt me wel aan." Voorlopig kan KNHM dan ook rekenen op een betrokken en actief afdelingsbestuurslid. "Ik loop nog maar korte tijd mee. Een nieuweling moet altijd eerst wennen aan de sfeer en cultuur voordat hij zijn ervaring optimaal kan inzetten. Ik blijf dus nog wel even."